

REDACTAREA BIBLIOGRAFIEI ȘI A TRIMITERILOR BIBLIOGRAFICE

I. Norme de redactare a lucrărilor de disertație

Stilul de citare reprezintă un set de norme sau reguli de redactare în privința surselor de informare pe care le-am folosit într-o lucrare academică: referat, eseu, proiect, articol științific, lucrare de licență sau lucrare de disertație. Pentru redactarea bibliografiei de la finalul lucrării și pentru citarea sau parafrizarea surselor în corpul textului se va folosi stilul APA (*American Psychological Association*) este folosit în special în științele sociale (psihologie, sociologie, științe politice sau științe ale comunicării). Stilul APA are avantajul de a trimite într-o manieră rapidă și economă la sursele folosite în text după modelul autor-an (exemplu: Rad, 2017) și de a ordona alfabetic trimiterile bibliografice finale după criteriul numelor autorilor amintiți în text.

1. Menționarea sursei bibliografice în textul lucrării

- Citat dintr-o carte cu un singur autor (exemplu: autor, an, pagină). Citatul se marchează între ghilimele românești („...”), iar după se scrie între paranteze rotunde doar numele autorului, anul apariției cărții și numărul paginii (p.) sau paginilor (pp.):

„Opinia noastră este că nu trebuie să eludăm tradiția românească, bazată pe anumite reguli ale limbii, ortografiei sau punctuației românești” (Rad, 2017, p. 27).

- La finalul lucrării în secțiunea „Bibliografie” se trec numele autorului, inițiala prenumelui, titlul cărții în italice (dacă e cazul date despre ediție), locul publicării și editura:

Rad, I. (2017). *Cum se scrie un text științific: disciplinele umaniste* (ed. a II-a, rev.). Iași: Polirom.

- Parafrizare dintr-o carte cu doi autori (exemplu: autor 1 & autor 2, an, pagină). Parafrizarea ideii prin permutarea, înlocuirea, suprimarea sau adaugarea anumitor aspecte trebuie precizată cu onestitate la sfârșitul (sau începutul) ideii preluate, iar între cei doi autori se pune atât în paranteză cât și la bibliografie semnul „&”, care ține locul conjuncției „și”, anul publicării și precizarea paginilor; precum în cazul:

Prima parte, „ei spun” din cadrul modelului „ei spun/eu spun” de scriere academică, nu se reduce la citarea cuvânt cu cuvânt a ideilor altor autori reprezentativi, ci se recomandă rezumarea ideilor acestora cu propriile cuvinte într-o manieră neutră, astfel încât cititorii să nu poată distinge dacă autorul este sau nu de acord cu punctul de vedere prezentat (Graff & Birkenstein, 2015, pp. 42-43).

- La finalul lucrării în secțiunea „Bibliografie” se trec numele celor doi autori, anul publicării, titlul cărții în italice, în paranteză traducătorul cărții, locul publicării și editura.
- *Rezumarea ideilor generale ale mai multor autori.* În acest caz, trimiterea se face la nume și an, fără notarea paginii, iar între autori se pune semnul „;” pentru a delimita separarea din enumerare; pot exista mai multe

forme acceptabile, iar pentru evitarea repetiției numele autorului se poate trece în afara parantezei, de exemplu, oricare dintre următoarele trei trimiteri este legitimă:

a) În literatura română și internațională mai mulți autori au tratat subiectul normelor de redactare ale unui text științific (Chelcea, 2007; Eco, 2014; Rad, 2017; Zinsser, 2013).

b) Mai mulți autori au tratat subiectul normelor de redactare ale unui text științific în literatura română (Chelcea, 2007; Rad, 2017) și în literatura internațională (Eco, 2014; Zinsser, 2013).

c) Chelcea (2007) și Rad (2017) în literatura română sau Eco (2014) și Zinsser (2013) în literatura internațională au tratat subiectul normelor de redactare ale unui text științific.

- Dacă sursa o constituie o *lucrare cu 3-5 autori* se menționează toate numele la prima trimitere în text (de pildă: Dobrescu, Bârgăoanu & Corbu, 2007), iar apoi doar numele primului autor urmat de *et al.*, adică „și alții” (Dobrescu *et al.* 2007); la fel în cazul în care avem o *lucrare cu mai mult de 5 autori*, care ar îngreuna redactarea, se precizează doar primul autor urmat de *et al.*
- Dacă sunt *mai multe lucrări ale același autor*, atunci se menționează, în ordine cronologică, anii în care lucrările sale au fost publicate (Chelcea, 2006, 2007) și la fel, cronologic, vom trece în bibliografia finală.
- Parafrazare și citat dintr-un *articol cu un singur autor dintr-o carte*:

Cercetarea bibliografică sau documentară presupune identificarea și consultarea surselor semnificative și necesare începerii unei cercetări. Respectarea acestor norme presupune o cercetare bibliografică autentică și reprezintă o primă etapă obligatorie pentru pregătirea unei lucrări științifice, întrucât îl ajută pe cercetător: „a) să delimiteze clar subiectul/tema cercetării; b) să compare diversele surse de informații; c) să verifice ce cercetări similare s-au mai realizat” (Perpelea, 2014, 70).

- Citat dintr-un *articol publicat într-o revistă de un autor*. Atunci când citatul depășește 40 de cuvinte (de regulă 3-4 rânduri) se separă în bloc de text și se lasă margini „identitare” fără a mai trece ghilimele, dar se precizează în paranteză numele, anul și pagina.

More and more people become aware of the importance of sustainable, „green” development. Without an effective campaign meant to make transparent the sustainability policies, a company could record significant economic losses, contracts, or customers because they do not understand the company’s green efforts (Suciu, 2018, p. 6).

- Dacă este o *lucrare cu un autor necunoscut* (a.n.), atunci se folosește titlul sau primele cuvinte din lucrare în absența unui titlu (Redactarea academică, 2016).
- „Dacă se citează o idee care a fost primită în cursul unei comunicări personale, acest lucru se va specifica în text, prin adăugarea între paranteze a persoanei (persoanelor) care au comunicat ideea, a mențiunii: «comunicare personală» și, eventual, a datei la care s-a făcut” (Reguli de citare, n.d.). Spre deosebire de alte surse, comunicările personale nu se trec la final în lista bibliografică.

- Citat dintr-o *sursă online video*. Dacă există un autor și un an al publicării se trece la fel ca și în cazul unei surse clasice: în paranteză rotundă numele și anul publicării online:

„Vreau să încep prin a vă oferi o soluție simplă de viață, gratuită, non-tehnică. Tot ce trebuie să faceți e să vă modificați poziția corpului timp de două minute” (Cuddy, 2012).

- *Parafrazarea unei surse online*. Se trece numele sau pseudonimul, urmat de anul publicării online; în cazul în care există același autor, care a publicat diferite materiale în același an se notează anul urmat de literele alfabetului în ordinea publicării; în cazul nostru apare anul urmat de litera „c” (Școala din nor, 2015c), care indică a treia publicare cronologică și o deosebește de celelalte două (Școala din nor 2015a, 2015b).

2. Menționarea sursei bibliografice în secțiunea „Bibliografie”

- În secțiunea „Bibliografie” se trec numele autorului articolului, anul publicării, titlul articolului cu caractere normale, numele autorului cărții, titlul cărții în italice, prima și ultima pagină a articolului, locul publicării și editura.
- La „Bibliografie” apar numele autorului articolului, anul publicării, titlul articolului cu caractere normale, titlul revistei în italice, volumul, prima și ultima pagină a articolului, locul publicării și editura.
- Sursele online se trec în bibliografia finală astfel: numele autorului, inițiala prenumelui, data publicării online (dacă este nedat se trece abrevierea „n.d.”), titlul italice, formatul, apoi link-ul cu adresa (sau adresa URL-ul) și, conform ediției a 7-a, doar uneori data accesării noastre, atunci când sursa folosită poate suferi editări sau modificări constante, precum în cazul Wikipedia (Școala din nor 2020).
- *Articol online dintr-o bază de date după „DOI” (digital object identifier)*, care reprezintă un cod unic atribuit materialelor online relevante. Se respectă structura unui articol clasic, la care se adaugă doi-ul. Astfel, în bibliografia finală vom avea: numele autorului/autorilor, data publicării online, titlul articolului normal, titlul revistei cu italice, volumul, numărul (dacă există pagini se trec prima și ultima) și linkul doi ca hiperlink, care oferă avantajul că poate fi găsit simplu oricând, fără a fi necesară trecerea datei accesării noastre.

Se recomandă folosirea unor surse online de documentare credibile:

a) folosiți motoare de căutare selective (de exemplu: Google Scholar, Microsoft Academic etc.) sau baze de date academice (de exemplu: DOAJ, EBSCO, JSTOR, SpringerLink etc.) și să le evitați pe cele nespecializate (precum, Google, Yahoo! etc.);

b) folosiți enciclopedii sau dicționare de specialitate doar când este necesar și evitați folosirea enciclopediilor generaliste, precum Wikipedia (Școala din nor, 2015c).

Bibliografie

- Chelcea, S. (2006). *Opinia publică. Strategii de persuasiune și manipulare*. București: Economică.
- Chelcea, S. (2007). *Cum să redactăm o lucrare de licență, o teză de doctorat, un articol științific în domeniul științelor sociumane* (ed. a IV-a, rev.). București: Comunicare.ro.
- Cuddy, A. (2012). *Your body language may shape who you are* [Videoclip]. Ted. https://www.ted.com/talks/amy_cuddy_your_body_language_may_shape_who_you_are
- Dobrescu, P.; Bârgăoanu, A. & Corbu, N. (2007). *Istoria comunicării*. București: Comunicare.ro.
- Eco, U. (2006). *Cum se face o teză de licență: disciplinele umaniste* (trad. George Popescu). Iași: Polirom.
- Graff, G. & Birkenstein, C. (2015). *Manual pentru scrierea academică: Ei spun/Eu spun* (trad. Laura Poantă). Pitești: Paralela 45.
- Johansson, C.; Grandien, C. & Strandh, K. (2019). Roadmap for a communication maturity index for organizations – Theorizing, analyzing and developing communication value. *Public Relations Review*, 45 (4). <https://doi.org/10.1016/j.pubrev.2019.05.012>
- Perpelea, N. (2014). Cercetarea bibliografică. În M. Petcu (coord.), *Dicționar enciclopedic de comunicare și termeni asociați*, p. 70. București: Beck.
- Rad, I. (2017). *Cum se scrie un text științific: disciplinele umaniste* (ed. a II-a, rev.). Iași: Polirom.
- Redactarea academică. (2016). Redactare academică 2016-2017. Parafrază și citare. Disponibil la: https://redactareacademica.files.wordpress.com/2016/10/ra_2016_3.pdf. Accesat la 29.10.2019.
- Reguli de citare. (n.d). Reguli de citare. Disponibil la: <http://www.humanistica.ro/meniu/Reguli%20de%20citare.pdf>. Accesat la 30.10.2019.
- Suciu, S. (2018). Communication Challenges for Sustainability. *Professional Communication and Translation Studies*, 11, pp. 3-6. Timișoara: Politehnica.
- Școala din nor. (2015a). Tutorial stiluri de citare: APA #1. Disponibil la: <https://www.youtube.com/watch?v=V73xn14qGDQ>. Accesat la 28.10.2019.
- Școala din nor. (2015b). Tutorial stiluri de citare: APA #2. Disponibil la: <https://www.youtube.com/watch?v=V73xn14qGDQ>. Accesat la 28.10.2019.
- Școala din nor. (2015c). Tutorial stiluri de citare: APA #3 (citarea surselor online). Disponibil la: <https://www.youtube.com/watch?v=V73xn14qGDQ>. Accesat la 29.10.2019.
- Școala din nor. (2020, 17 mar.). *Tutorial stiluri de citare: APA #4 (ediția a 7-a)*. [Videoclip]. YouTube. <https://www.youtube.com/watch?v=yHGx80Dop1c>
- Wikipedia. (2020, 14 sep.). Manual de stil. Accesat pe 26.11.2020 la https://ro.wikipedia.org/wiki/Wikipedia:Manual_de_stil
- Zinsser, W. (2013). *Cum să scriem bine: ghidul clasic pentru scriitorii de nonficțiune* (trad. Amalia Mărășescu). Pitești: Paralela 45.